

„Gazdag szegények” vagy „szegény gazdagok”

„Gettómilliomos”: egy olyan film elemzése, amelyiket egy világszerte népszerű televíziós kvízzjáték ihletett

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

10. évfolyam

Programcsomag:

Polgár a demokráciában

A modul szerzője: Simonné Bereczki Sára
magyar-történelem szakos tanár
Bethlen Gábor Református Gimnázium
Hódmezővásárhely
2010

Modulleírás

A modulleírás a foglalkozással kapcsolatos alapvető pedagógiai tudnivalókat tartalmazza a következő táblázat formájában.

Ajánlott korosztály	16-17 évesek
Ajánlott időkeret	5 x 45 perc (120 perc filmnézés)
A modul közvetlen célja	Segítse, hogy a gyerekek megtalálják a helyüket a társadalomban, felkészülhessenek arra, hogy felnőtt korukban önálló, jó döntéseket hozó, demokratikusan gondolkodó és cselekvő emberekké váljanak, akik ismerik jogaikat és kötelességeiket. Felismerjék az alapvető erkölcsi magatartásformákat, és a szolidaritás érzését fejlessze.
A modul témái, tartalma	Közös gondolkodás a tudás megszerzésének társadalmi lehetőségeiről és értékéről, a médiumok (elektronikus és nyomtatott) szerepéről. A pénz fontosságáról az életünkben, valamint az írott és íratlan szabályokról, a kívánatos és a nem kívánatos magatartásokról. A társadalmi felemelkedés lehetőségeiről. Arról, hogy a médiumok adta ismertség és hirtelen siker, életformaváltás milyen anyagi, lelki hatásokat vált/hat ki a családban, az érintettekben és a környezetben. Arról, hogy a szerencsejátékok és a tudást számon kérő vetélkedők nyertesei és vesztesei hogyan folytatják életüket a társadalomban. Illeszkednek, vagy képtelenek lesznek rá? Példaképpé válhat-e korunkban valaki? Ha igen, miért? Ha nem, miért? A feladat megoldása során az együttműködési készségek fejlesztése mellett a feladatok a tudás által közvetített érték felismerését és a humánus megőrzésének fontosságát szolgálják. Más kultúrák, és az ún. mélyszegénységben élők életlehetőségeinek megismerése.
Megelőző tapasztalat	Általános iskolai irodalmi alkotások; (János vitéz – A zsványok pénze) mesék (Az aranyszőrű bárány), Legyen Ön is milliomos! című vetélkedő ismerete és a film.
Ajánlott továbbhaladási irány	Társadalmi nyilvánosság: média, tömegkommunikáció, sajtó, propaganda, közvélemény, manipuláció.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Kommunikációs képesség, együttműködés, önkifejezés, ítéletalkotás, empátia, szolidaritás.
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Ember és társadalom (okok és következmények, Ázsia túlnépesedése, „bádóvárosok” „gyermekbűnözés”, gyermekjogok, nemzetközi szervezetekről ismeretek rendszerezése, kritikai gondolkodás) Testi és lelki egészségre nevelés (életmódra és jövőre vonatkozó helyes döntések meghozatala) A tantárgyakhoz: Magyar nyelv: kommunikációs műfajok, médiumok hatása, mozgókép- és médiaismeret, társadalomismeret, gazdasági- és földrajzi ismeretek, emberismeret, történelem.
Támogató rendszer	projektfelelős, szakirodalom: Filmvilág című lap elemzése

Módszertani ajánlás

A feldolgozás csoportmunkában történik, alapos beszélgetésre van lehetőség, a csoportokat alakíthatjuk tudatosan úgy, hogy egymással ritkábban kapcsolatban levő, eltérő képességű tanuló kerüljön egy csoportba, de véletlenszerűen is kialakíthatjuk: pl. az előre elkészített ún. „országkártyák” alapján.

A film (akár a kultúra maga) bizonyos formában egy összefüggő rendszert alkot, melyek jellemző módon bemutatott részekből állnak, a filmek vizsgálatakor ezeket a szabályosan ismétlődő tematikus elemeket és kapcsolatokat kell keresni. (Ez lehet előzetes feladatuk a tanulóknak.)

A film antropológiai hatását is vizsgálhatjuk. Mivel az antropológia emberrel foglalkozó tudomány, ezért az *ember és a társadalom* kölcsönös viszonyával foglalkozó filmeket analizálunk. Ilyen film a „Gettómilliomos” is.

Többször is megnézhetjük a filmet; különösen a szavak és tettek közti látszólagos ellentmondásokra ügyelve, ezzel megelőzhetjük a felületes és túl gyors következtetéseket, a sztereotípiákat.

Az elemzést a szereplők, a cselekmény, a konkrét részletek általános jellemzésével kezdjük.

Előre elkészítjük a kinyomtatott képeket a film utóéletéről.

A modul mellékletei

Tanári segédletek

P1 a film, filmrészletek, szignál, Legyen Ön is milliomos részlete

P2 feladatlap készítése

P3 Ország-kártyák készítése: a lehetséges országok:

Európa: Ausztria, Belgium, Bulgária Csehország, Ciprus Dánia, Észtország, Finnország, Franciaország, Görögország, Horvátország, Hollandia, Hongkong, Indonézia, Izland, Lengyelország, Lettország, Litvánia, **Magyarország**, Németország, Norvégia Olaszország, Portugália, Írország, Macedónia, Románia, Oroszország Spanyolország, Svédország, San Marino, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Svájc, Ukrajna, Törökország

Ázsia Örményország, Azerbajdzsán, Grúzia, Új-Zéland, Fülöp-szigetek Japán, Kazahsztán Kína, Malajzia, Pakisztán, Szingapúr, Tajvan, Vietnam

Afrika: Algéria, Dél-Afrika **India,** Kenya, Marokkó, Nigéria

Közel-Kelet: Izrael

Amerika: Argentína, Brazília, Chile Egyesült Államok Ecuador, Kanada, Karibi térség, Kolumbia, Mexikó, Peru, Uruguay, Venezuela

Ausztrália

Tanulói segédletek

D1 Képek:

- Az Oscar-díj kiosztóról,
- A hatóságok ideiglenes bérlakásokat utalnak ki, amíg a gyerekek 18 éves koruk után meg nem kapják jutalomlakásaikat a film készítőitől,
- A film hatalmas sikere után a gyerekszínészek családjai havi illetményt kaptak, ennek ellenére továbbra is nyomornegyedekben laknak,
- Hatalmas rajongó tömeg várta a gyerekszínészeket Amerikából hazatérve a mumbai reptéren
- Rubina szülei televízión kísérték figyelemmel a díjátadót otthonukban Forrás: AFP

D2 Ország-kártyák

D3 Feladatlap

„Gazdag szegények” vagy „szegény gazdagok”

*„Gettómilliomos”: egy olyan film elemzése,
amelyiket egy világszerte népszerű televíziós
kvízzjáték ihletett*

A modul szerzője: Simonné Bereczki Sára
magyar-történelem szakos tanár

Bethlen Gábor Református Gimnázium

Hódmezővásárhely

2010

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI ÉS KÖRNYEZETI
KOMPETENCIÁK

10. ÉVFOLYAM

Modulvázlat

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a A film felidézése, hangulatteremtés					
A	Az osztály előzetesen a Gettómilliomos című filmet megtekintette. (120 perc) Ezután a tévés vetélkedő főszignálját és néhány vágott jelenetet bemutató „rövidfilmet” tekintenek meg. A felidézett pillanatokot értelmezik. (15 perc)	figyelem, emlékezet, önkifejezés	Frontális osztálymunka rövid filmnézés, beszélgetés a felmerült kérdések tisztázása tanári segítséggel		DVD, laptop, projektor;
B	Az osztály előzetesen a Gettómilliomos című filmet megtekintette. (120 perc) Ezután a film szereplőinek forgatás utáni életének néhány jellemző fordulatót, bemutató képeket kapnak. A tanulók a felidézett filmemlékeiket, az egyes szereplőket a pillanatképekkel egybevetve értelmezik. (15 perc)	Figyelem Emlékezet Ítéletalkotás Kifejezés Képelemzés Asszociációs készség	kooperatív csoportmunka szakértői mozaik technikával bemutatja a szövivő a többieknek.	képek papír, toll	papír, toll, földrészt ábrázoló térkép
I/b Csoportalakítás és a feladatok ismertetése					

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A	A tanulók földrészenként alakítanak csoportot (5) (Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália és Óceánia) Kártyákon országok nevei vannak, ahol sikeres volt a filmben is szereplő televíziós vetélkedő. (Az arányos csoportbeosztás érdekében nem mindegyik ország neve szerepel.) Szerepfelelősöket jelöl ki csoport. (pl. jegyző, csendfelelős, feladatfelelős, időfigyelő, bátorító) (5 perc)	Csoportalakítás Figyelem Együtműködés Felelősségvállalás Topográfiai ismeretek fejlesztése Kooperatív csoportmunka	a felmerült kérdések tisztázása tanári segítséggel		papír, toll, térkép szerepkártyák
B	Minden csoport kap egy asztalra elhelyezett fényképet a film „utóéletével kapcsolatban” a tanulók tetszés szerint ülnek a képek mellé, majd szerepfelelősöket jelöl ki a tanár (pl. jegyző, csendfelelős, feladatfelelős, időfigyelő, bátorító) (5 perc)	Csoportalakítás Figyelem Együtműködés Felelősségvállalás Kooperatív csoportmunka Képelemzési képesség Empátia	Csoportalakítás		képek szerepkártyák
II. Új tartalom feldolgozása „A film műalkotás, korrajz, nemcsak szórakoztatás és technika ”					
II/a A film egyes részeinek új szempontú feldolgozása					
A	A leginkább tetsző részt megjelölik a tanulók, és elmagyarázzák, hogy miért tetszett? Miért azt választották ki? A filmrészletből készíteniük kell egy (tartalmi/képi) plakátot , amely feldogozza a részletet.(20 perc)	Kombinatív és vizuális képesség Produktív beszédképesség Rendszerező képesség	Beszélgetés a lelki folyamatok gondozásának tapasztalatáról	papír, toll, képek,	papír, toll,

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A film nem csak pusztán játékfilm, a vizsgálódás tárgya kiterjedhet a filmkészítőkre, valamint a közönséggel és a témában szerzett egyéb információkkal (díjak, sikeresség) összefüggésben is lehet vizsgálni.(20 perc)	Kombinatív és vizuális képesség Produktív beszédképesség Rendszerező képesség	csoportmunka esetleg páros munka	papír, toll, wifi	papír, toll
II/b Kiscsoportok bemutatják a filmrészletet					
A	Meghallgatják egymás beszámolóit, a többiek lejegyzik a hallottakat, a hozzáfűzött értelmezést. A csoport tagjai kiegészíthetik a mondandót. (20 perc)	Értékek megállapítása, képvisellete Empátia Szolidaritás érzése Tervezés Együttműködés	csoportmunka frontális osztálymunka,	projektlapok	papír, toll, fényképek,
B	Botrány lett a Gettómilliomos című film körül – a cikk részleteit csoportmunkában feldolgozzák, majd ismertetik a többiekkel, véleményüket is megfogalmazzák. A csoport tagjai kiegészíthetik a mondandót (20 perc)	Értékek megállapítása, képvisellete Empátia Szolidaritás érzése Tervezés Együttműködés	csoportmunka beszélgetés	projektlapok	papír, toll újságcikk
II/c Értékelő összegző megbeszélés					

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
A	A tanulók értékelik a csoportok ismertetőit, a megállapításokat, és egymás munkáját (15 perc)	Figyelem Információk rendszerezése Emlékezet Összefüggések kezelésének képessége	Frontális osztálymunka, megbeszélés		
B	A tanulók értékelik a csoportok ismertetőit, a megállapításokat, és egymás munkáját (15 perc)	Figyelem Információk rendszerezése Emlékezet Összefüggések kezelésének képessége	Frontális osztálymunka, megbeszélés		
III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés					
III/a A pénznyeremény lehetőség-e a társadalmi felemelkedéshez, a boldogság eléréséhez?					
III/ „Nyomor, szerelem, India”					
A	A tanár feladatlapokat oszt ki, majd megkéri őket, hogy válaszoljanak, fogalmazzanak meg közös véleményt, és összegezzék a tanulságokat. A tanár aktívan figyel, segíti őket. (20 perc)	Mérlegelési képesség Önálló véleményalkotás Értékek képviselése Erkölcsei normarendszer és deviancia felismerése	Csoportmunka- megbeszélés feladatlap egyéni megoldása	kérdések lapokon, toll	papír

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	Annak vizsgálata, hogyan látják a filmet: kinek szánták az alkotók? Miért? Milyen kulturális esetleg politikai, hatása van? Készítsenek rövid riportot, esetleg személyes élményeket is felhasználva! Azt adják elő drámajáték formájában. (20 perc)	Mérlegelési képesség Önálló véleményalkotás Értékek képviselése Erkölcsei normarendszer és deviancia felismerése Kreativitás	csoporthmunka megbeszélés	papír, toll	
III/b Értékelő, összegző megbeszélés					
A	Az osztály a tanár irányításával összegzi élményeit, milyen gondolatokat, érzéseket váltott ki belőlük a film, a kérdések, és a feladatok (10 perc)	Véleményalkotás Információk rendszerezése Önkifejezés Önértékelés	Frontális osztálymunka, beszélgető kör		
B	Mi okozott nehézséget a megértésben? Milyen az elsődleges/másodlagos hatása? Katarzisélmény és esztétikai élmény megjelenése. (pl. mi okból tetszett/miért nem tetszett?) (10 perc)	Véleményalkotás Információk rendszerezése Önkifejezés Önértékelés Vitakészség	csoporthmunka frontális osztálymunka, beszélgető kör		

Tanári segédletek

P1 a film, filmrészletek, szignál, Legyen Ön is milliomos részlete

P2 feladatlap készítése

„Gazdag szegények” vagy „szegény gazdagok”

„Gettómilliomos”: egy olyan film elemzése, amelyiket egy világszerte népszerű televíziós kvízzjáték ihletett

Tanulói feladatlap

1. Mi a véleményed az idézetről?
2. Az idézetek stílusa hogyan közvetíti a médiumok értékrendjét?
3. Vessd össze ismereteiddel Indiáról!

<p>„Indiában nem csak tehenek, fűszer, nagy forgalom és a Gangesz van. Indiában olykor egy élet egy üveg Coca-Colával egyenlő.” (http://www.vasnepe.hu/cimlapon/20090709_gettomilliomos?s=rel)</p>	
<p>„A film készítői által életre hívott Dzsai Ho alapítvány vezetői szerint a</p>	

gyerekek elveszíthetik havi hozzávetőleg 120 dolláros apanázsukat, ha a tanórákon való részvételt nem tornásszák 70 százalék fölé. Ha pedig nem szereznek érettségit, megfosztják őket attól az összegtől, amelyet az alkotók a nagykorúság eléréséig letétbe helyeztek. A film készítői nem mondták meg pontosan, hogy a nyomornegyedben élő gyerekek pontosan milyen összegre számíthatnak felnőtt életük beindításához, mert tartottak attól, hogy a családok rávetnék magukat a pénzre...”

(<http://www.civishir.hu/bulvar/8222gettomilliomos8221-iskolakerulok/1029184041>)

Gettómiliomos

(Slumdog Millionaire)

színes, angol-amerikai filmdráma, 2008

12 éven aluliak számára a megtekintése nagykorú felügyelete mellett ajánlott

rendező: Danny Boyle

forgatókönyvíró: Simon Beaufoy

zeneszerző: A. R. Rahman

operatőr: Anthony Dod Mantle

producer: Christian Colson

vágó: Chris Dickens

szereplő(k):

Dev Patel (Jamal K. Malik)

Freida Pinto (Latika)

Madhur Mittal (Salim Malik)

Anil Kapoor (Prem Kumar)

Saurabh Shukla (Srinivas őrmester)

Ankur Vikal (Maman)

Ajit Pandey (Javed)

Rajendranath Zutshi (rendező)

Tanay Chheda (fiatalabb Jamal)

Ayush Mahesh Khedekar (legfiatalabb Jamal)

Tanvi Ganesh Lonkar (fiatalabb Latika)

Rubiana Ali (legfiatalabb Latika)

Ashutosh Lobo Gajiwala (fiatalabb Salim)

Azharuddin Mohammed Ismail (legfiatalabb Salim)

- Forgalmazó: Fórum Home Entertainment
- Megjelenés dátuma: 2009. június 23.
- Képarány: 16:9
- Szinkron nyelv(ek): angol (DD 5.1), magyar (DD 5.1)
- Felirat nyelv(ek): angol, magyar

D1 Képek:

- Az Oscar-díj kiosztóról,
- A hatóságok ideiglenes bérlakásokat utalnak ki, amíg a gyerekek 18 éves koruk után meg nem kapják jutalomlakásaikat a film készítőitől,
- A film hatalmas sikere után a gyerekszínészek családjai havi illetményt kaptak, ennek ellenére továbbra is nyomornegyedekben laknak,
- Hatalmas rajongó tömeg várta a gyerekszínészeket Amerikából hazatérve a mumbai reptéren
- Rubina szülei televízión kísérték figyelemmel a díjátadót otthonukban Forrás: AFP

